

7. dets. 2023

Detsembri uudiskiri nr 86

Seltside inspiratsioonipäev Sooglemäel. Kolkuse Manifest

Päev lõppes pidulikult – EKSÜ, Torgu Kuningriik ning Seto Kuningriik kirjutasid alla koostöölepped. Lepingute tekstid on humoorikad ja murdekeelsed. Piduliku mulgi pudru ja korbisöömise iluks laulis Tartu Valgevene seltsi Spadki esinaine Irina Hella Kolomiets uhkeid valgevene- ja ukrainakeelseid rahvalaule.

EKSÜI on uus liikmesselts

Alates novembrist kuulub EKSÜ liikmesseltside ridadesse Allika Küla Tõrva vallast Valgamaalt. Meie tutvus Allika Küla seltsiga algas seltside inspiratsioonipäevast Sooglemäel 10. novembril.

Mina, eestlane Valgevenes

Kultuuriselts Pääsuke on koht, kus lapsed saavad kasvada Eesti kultuuri tundma ja armastama. Noorem põlvkond on rõõmsalt ja õnnelikult oma esivanemate maale Eestisse naasnud, saab sisse Eesti kõrgkoolidesse ja läheb unistuste poole lendu. Vestleme Leili Svitinaga, kelle eesti keele õpetusel on olnud erakordselt oluline roll.

OLEME TUTVUSTAMAS SELTSIDE KÄSITÖÖHARRASTAJAID

Kanepi ja Põlva seltside käsitööst

Seekordses ülevaates tutvustame põgusalt Põlvas tegutseva J. H Seltsi nobenäppusid ning Kanepi kandi perenaisi.

AUDIO JA E-RAAMATUKOGU

Novembrikuine saade Läti raadios

Põhisündmused, millest tuleb juttu – Läti Eesti Seltsi 35.taasasutamise aastapäeva tähistamisest Riia Eesti Majas 4.novembril ning intervjuu hiljuti Riias ametisse asunud Eesti

Vabariigi konsuli Marika Kõiv-Urm'iga, eelteade Läti Okupatsioonimuuseumis toimuva 1944.aasta Suurpõgenemise teabeseminari kohta.

Värske artikkel Krimmi eestlastest

Krimmi kohalikus ajakirjas avaldati lugu eesti kogukonna tekkest ja hetketegemistest. Artikkel vene keeles

ÜKS JUUBELISÜNDMUS JA TUNNUSTUSED

Läti Eesti Selts 35!

4. novembril tähistas Läti Eesti Selts oma majas Riias seltsi 35. aastapäeva.

NARVA SELTS ON TEGUS ÜHENDUS

Narva Eesti Seltsi tegevus sai ära märgitud Ida-Virumaa kodanikuühenduste 2023.a tunnustamiskonkursil, kus selts valiti kolme nominendi hulka. Tore, kui sind märgatakse ja tunnustatakse!

Konkursi eesmärk oli esile tõsta ja tunnustada Ida-Virumaa tegusaid kodanikke ja parimaid kodanikuühendusi, kelle tegevus muudab meie kodukohad paremaks, kogukonna ühtsemaks ning kodanikuühiskonna tugevamaks.

ARVAMUSLUGU

Tartu on küll heade mõtete linn, aga...

Äsja avati Ülejõel Raatuse tänavalt Kaarsillale mineval laial ilusal alleel betoonpostidele

paigutatud puitsõrestik, mis ristiti „Linnuteeks“. See sõrestik varjab ülalt mööda Raatuse tänavat Emajõe poole liikudes unikaalse avara vaate sillale ja raeplatsile. Mitte üheski teises Eesti linnas pole seesugust vaadet linna südamele. Turistidki on vaadet imetlenud ja Tartule ainuomaseks tunnistanud. Nüüd seda enam pole. Sõrestiku oleks saanud rahumeeli mõne meetri võrra nihutada kõrval asuvasse parki või Emajõe kaldale.

KEELERUBRIIK

Anneta Liivat jagab eesti keele õpetamise väljakutseid ja rööme Soomes: peamine on soov ja tahe

Eesti lapsed saavad soome keele kiiresti selgeks. Kui räägime eesti keele kui emakeele õppimisest, on suurimaks motivaatoriks ikka õpilase enda ja tema pere tahe ning hoiak. Minu isiklik elu ja seltsi ning võrgustiku tegevused seovad mind ja loovad tiheda koostöise kontakti Eestiga. Eesti on minus ja minuga kogu aeg kaasas!

KÜLL OLLAKSE IKKA TOIMEKAD!

Muuga naised valmistasid kukeseenemoosi

Kõige üllatuslikumaks maitseks kujunes sel aastal kukeseenemoos, mis lisaks seentele sisaldas ka õuna, pirni, ebaküdooniaid, sibulat, porgandit, peterselli, suhkrut, soola ja musta pipart.

Siberi setude nädal

31. oktoobrist kuni 4. novembrini toimus Siberis Krasnojarski Krai Haida raamatukogus "Setode kultuurinädal". Toimused erinevad töötoad, käsitöönäitus, Peko lugu ja ümarlaud Seto kultuuri teemadel. Kulminatsiooniks kujunes 4. novembril tähistatud miiklipäeva pidu.

Kunstide öö 2023

Krimmi eestlaste iga-aastase ülevenemaalise ürituse "Kunstide öö 2023" raames rääkis Olga Skriptšenko Eesti köögi eripäradest ning Vladimir Zubkovski luges luuletust Eesti ja Krimmi Gasprinski raamatukogu külalised olid tol õhtul eri rahvaste esindajad. Valitses soe ja sõbralik õhkkond.

Mütoloogia ja kaasaeg

ERMi Sõprade Seltsi ruumis avanes uus näitus "MÜTOLOOGIA JA KAASAEG – uus rahvusliku juurega ehe: kaheksas kollektsioon". Väljapanek seltsi ruumis koosneb Kärt Summataveti loodud ehetest. Kaksteist emailitud ja kohrutatud sõlge teemal "Lapsepõlv ja tüdrukuiga" (2000) kuuluvad kollektsiooni, mis valmis Aalto Ülikoolis 2005.

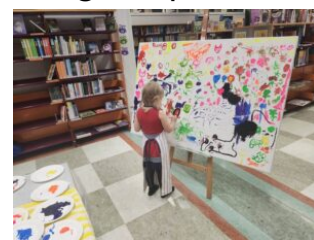
Nalchiki festival

19. novembril peeti Nalchiki linnas ülikoolide vahelisi rahvuskultuuride päeva. Linnas on mitu ülikooli või tehnikumi ja juhendajad soovivad, et noored teaksid ja tunneksid Kaukaasias ja Kabardi-Balkaari vabariigis elavaid erinevaid rahvusi.

Eesti tekitas elevust

20. novembril 2023 tähistati Mikkelis raamatukogus rahvusvahelist lapse õiguste päeva, mille peakorraldajaks oli Mikkelis linna kultuuriosakond. Teiste kohalike organisatsioonide hulgas oli kutsutud osalema ja oma tegevust tutvustama ka **Mikkeli Eesti Keskus**. Juhatuse esimees Günter oli joonistanud tutvumiseks ja värvimiseks Eesti sümboleid – rukkilille ja suitsupääsukese kõrval sai räägitud ka Pika Hermannis torni keerulisest ajaloost.

Huumor liidab kogukondi

Venekeelne huumorivõistlus kestab läbi aasta ja kevadeks selgub “Huumoriliiga” üldvõitja. Sel aastal on erandiks, et Andrus Tamm, kes seni on hinnanud huumorisõprade taset žüriis, on sedapuhku ise lavalaudadel. Kuna ta vene keele oskus on tema enda sõnade kohaselt C3 (ehk siis kõrgtasemele lisandub veel huumori dimensioon), siis ei ole talle probleemiks teha nalja ka vene ja eesti segakeeles.

Mardilaat pakkus põnevat programmi

18.-19. novembril toimus Helsingi Kaablitehases *Martin markkinat* ehk Mardilaat, mis on Soome suurim Eestit tutvustav sündmus. Seekord oli festivali keskseks teemaks Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna programm, mille raames saabus Mardilaadale arvukalt Lõuna-Eesti ettevõtjaid ja kultuuritegelasi. Teiste seas astusid lavale Tartu Ülikooli Akadeemiline Puhkpilliorkester Popsid, Alamakstud Härrad ja Andres Roots koos Jantso Jokeliniga.

Viru-Nigula luud

23. novembril kohtuti arheoloog Martin Malvega. Täna kõigi kohalolijate nimel ettekandjat võimaluse eest piiluda otse koduhoovi hauatagusesse ellu. Lisaks põnevale ettekandele kingiti muuseumile terve virn ajakirja Tutulus, mis kajastatab erinevaid arheoloogide uurimusi, sealhulgas osa ka meie piirkonnast.

Koduloo õhtu Jakob Hurda Seltsis

21. novembril olid huvilised palutud Jakob Hurda Seltsi kodulooõhtule keskraamatukokku. Kodulootöö ja Jakob Hurda pärandi tutvustamine on seltsis juba aastakümneid väga tähtis. Õhtu hakul õnnitleti seltsi juhatuse esimeest **Tiia Viilut**, kes hiljaaegu pälvis Põlvamaa aasta sädeinimese tiitli.

Karjala keele päev

Karjala keele päeva tähistamine Petroskois on muutunud juba traditsiooniks. Igal aastal toimub see uues kohas ja uue programmiga. Seekord toimus see mitte kohvikus ega etnokultuurikeskuses, vaid tänavu 30. juubelit tähistanud Petroskoi Riikliku Konservatooriumi soome-ugri rahvaste

muusika osakonnas.

Siberi eestlased rääkisid kadripäevast

26. veebruaril kogunesid eestlased Haida külast, Omskist, Krasnojarkist ning Petroskoist arvutite taha, et tähistada veebiüleselt ühist kadripäeva. Eestist osales kultuurisündmusel EKSÜ tegevjuht Liina Miks. Vera Oinets rääkis osalejatele kadripäeva tähistamise kommetest Siberis, koos loeti materiale, mis seotud kadripäeva tavadega.

PARTNERITE KUUKIRJU

Üleilmse eestluse uudiskiri. November

Eesti Folkloorinõukogu kuukiri. November

Rootsi eestlaste kuukiri. November

Setomaa leht, november

Integratsiooni SA kuukiri, detsember

Löö kaasa!, liitu meiega!

Rõõmsad ja vajalikud üritused, koostegemised, eesti keel, koduloo uurimine, rahvatantsu ja kohaliku toidukultuuri hoidmine Eestis ja välis-Eesti seltsides saavad Sinu tuge, kui liitud Eesti Kultuuriseltside Ühenduse liikmeskonnaga!

Aitame muuta sul oma seltsi sündmust nähtavamaks ja leida uusi sõpru nii Eestist kui üleilma.

Tahad toetada Eesti kultuuri, tahad tegutseda ühiselt, siis liitu meiega, seltsis on segasem! EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FB

